

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt "Rynek Pracy pod Lupą" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kraj. Pośrednictwo Pracy

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM ZA 2012 ROK część diagnostyczna

SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE – 2013

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. ANALIZA BEZROBOTNYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW ORAZ SEKCJI PKD.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.1 Struktura bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim – stan na koniec 2012r.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.2 Struktura napływu bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.3 Ranking grup zawodów generujących długotrwale bezrobocie w powiecie sępoleńskim w 2012r.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.4 Osoby poprzednio pracujące, pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów w 2012 roku.	9
2.5 Struktura napływu bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim w 2012 r.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. ANALIZA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej oraz struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności w powiecie sępoleńskim w 2012 r.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4.1 Zawody deficytowe w powiecie sępoleńskim w 2012r. .	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4.2 Zawody nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2012r.	19
4.3 Zawody zrównoważone w powiecie sępoleńskim w 2012r.	20
5. WNIOSKI	22
6. ANEKS TABELARYCZNY	24

1. WSTĘP

Opracowywanie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu – zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. nr 69, poz. 415 z późn. zm.). Niniejszą analizę przeprowadzono w oparciu o dane statystyczne o bezrobociu i ofertach pracy w I półroczu roku 2011, posługując się nazwami grup zawodów i specjalności zgodnymi z klasyfikacją zawodów i specjalności.

Proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy pod nazwą: „monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dotyczy kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju zawodowym i terytorialnym¹.

Zgodnie z założeniami Ministerstwa Gospodarki i Pracy monitoring wpisuje się w system badań i analiz w ujęciu terytorialnym (w układzie trójszczeblowym obejmującym powiat, województwo i kraj), co z kolei pozwoli na formułowanie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego². Niniejszy Monitoring jest ujęciem cząstkowym (danych docierających do urzędu pracy) opisywanych zjawisk zachodzących na rynku pracy w drugim półroczu 2012r. Natomiast część prognostyczna opracowana będzie (wstępny termin) na przełomie lipca/sierpnia 2013r.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych adresowany jest do 1) Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, 2) instytucji rządowych zajmujących się szeroko rozumianym rynkiem pracy, w tym prognozowaniem popytu na pracę, 3) władz oświatowych wszystkich szczebli (MEiN, kuratoria oświaty), 4) dyrekcji szkół ponadgimnazjalnych oraz placówek naukowo badawczych, 5) instytucji szkoleniowych, 6) innych zainteresowanych organów rządowych, samorządowych oraz organizacji społeczno politycznych³.

Raport roczny *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sępoleńskim za 2012r.* – część *diagnostyczna* obejmuje: 1) analizę bezrobocia w powiecie sępoleńskim według zawodów oraz sekcji PKD, która obejmuje; strukturę bezrobotnych według zawodów; strukturę napływu bezrobotnych według zawodów; ranking grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie; strukturę napływu bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, 2) analizę ofert pracy w powiecie sępoleńskim według zawodów, która obejmuje: oferty pracy według zawodów; oferty pracy oraz strukturę ofert pracy według rodzaju działalności, 3) analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sępoleńskim według zawodów, która obejmuje: zawody deficytowe; zawody nadwyżkowe; zawody zrównoważone.

¹ Zob. *Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Warszawa 2003, s.6.

² Zob., tamże, s. 6.

³ Zob., tamże, s. 8.

W powiecie sępoleńskim na 31.12.2012r. zanotowano 3515 zarejestrowanych bezrobotnych (na 31.12.2011 liczba zarejestrowanych wynosiła 3603), a stopa bezrobocia wyniosła w powiecie 25,1% (na koniec 2011 roku – 25,8%) i była wyższa od średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego (17,9%) oraz wyższa niż przeciętnie w powiatach ziemskich (22,5%). Na uwagę zasługuje również fakt, iż tylko 4 powiaty tj: Bydgoszcz Grodzki (8,5%), Toruń Grodzki (9,5%), Bydgoszcz Ziemski (13,7%) i Brodnica (15,4%) odnotowały stopę bezrobocia poniżej średniej wojewódzkiej. Z ogółu zarejestrowanych bezrobotnych 59% (2077) z nich zamieszkuje na wsi i jest to wskaźnik zdecydowanie wyższy niż średnia dla województwa, która wynosi 45%. W powiecie zaznacza się dość duża przewaga kobiet wśród osób bezrobotnych. Odsetek kobiet wśród osób bez pracy wynosi 55,5 % i jest zbliżony do przeciętnej w województwie kujawsko-pomorskim i wynosi 54,1%.

Dużą część spośród liczby bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne (1782 osoby), a ich odsetek w powiecie wynosi 50,7% w tym 65,2% stanowią kobiety (na koniec 2011 roku 52%- w tym 55,5% kobiet). Jest to wielkość porównywalna do średniej krajowej, która dla tej grupy wynosi 50,2%, natomiast jest ona niższa w odniesieniu do województwa kujawsko –pomorskiego gdzie wskaźnik ten wynosi 54,1%. Wśród osób bezrobotnych w powiecie dominują osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, którzy stanowią 37,4% wszystkich bezrobotnych i ich odsetek jest wyraźnie wyższy, niż przeciętnie w województwie kujawsko-pomorskim (31,2%). Dużą grupę stanowią również bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej gimnazjalnego (26,6%), choć udział ich jest niższy, niż przeciętnie w województwie (31,2%). Najniższy natomiast jest udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym, stanowią oni 5% ogółu (średnia wojewódzka jest tutaj zdecydowanie wyższa i wynosi 7,8%). Pod względem wieku, podobnie jak w województwie wśród bezrobotnych dominują ludzie młodzi. Najliczniejsze grupy stanowią osoby w wieku 25-34 i 18-24 lata. Stanowią one w powiecie sępoleńskim odpowiednio: 28,4% i 24,5% ogółu, natomiast w województwie odsetek ten wynosi 29,1% (w przedziale wiekowym 25-34 lata) oraz 21, % (w przedziale 18-24).⁴

⁴ Raport T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan w końcu 2012 r. i Raport T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w województwie KUJAWSKO-POMORSKIE. Stan na 31.12. 2012 r. oraz Statystyki strukturalne Grudzień 2012 MPiPS – Tablica 44. Wybrane kategorie bezrobotnych według województw, Tablica 59. Bezrobotni według grup wieku i poziomu wykształcenia w układzie wojewódzkim stan na 31.12.2012r.

2. ANALIZA BEZROBOTNYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW ORAZ SEKCJI PKD.

2.1 Struktura bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim – stan na koniec 2012r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sępólnie Krajeńskim na koniec 2012 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych według zawodów⁵ (ogółem 3.515) 2.856 osób posiadało zawód co stanowi 81% ogółu bezrobotnych (wzrost o 4,3 pkt procentowego w porównaniu z analogicznym okresem 2011r.), w tym kobiet legitymujących się danym zawodem było 1.523 tj. 43,3% wszystkich bezrobotnych (wzrost o 1,5 pkt procentowego). Do najliczniejszych populacji posiadających określony zawód, zgodnie z niżej przedstawioną tabelą zalicza się m.in.:

Tabela 1. Największe grupy bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan na koniec 2012r.

Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
		kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
			razem	kobiety	razem	kobiety
Bez zawodu	659	529	83	51	64	49
Sprzedawca	432	409	21	21	153	147
Robotnik gospodarczy	129	53	0	0	39	18
Stolarz	87	2	5	0	10	0
Ślusarz	73	2	5	0	16	0
Technik ekonomista	70	59	7	6	22	20
Murarz	67	0	1	0	18	0
Kucharz	66	62	1	1	25	23
Kucharz małej gastronomii	56	44	7	4	11	10
Robotnik budowlany	51	0	0	0	7	0
Mechanik pojazdów samochodowych	41	0	8	0	5	0
Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	36	11	1	0	7	1
Ogółem wszystkie zawody	3515	1952	223	135	843	569

Źródło: Raport T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan w końcu 2012 r.

Dane zawarte w tabeli 1 przedstawiają strukturę zawodową bezrobotnych w powiecie sępoleńskim według stanu na koniec 2012r. Na uwagę zasługuje fakt, iż najwięcej osób bezrobotnych w danej grupie było bez zawodu (specjalności), w której odnotowano 659 tj. 18,7% ogółu bezrobotnych (spadek o 4,6 pkt. procentowego w stosunku do analogicznego okresu 2011roku) w tym kobiet 529

⁵ Struktura Klasyfikacji zawodów i specjalności obejmuje: 10 grup wielkich, 43 grup dużych (jako wewnętrzny podział grup wielkich), 132 grup średnich (jako wewnętrzny podział grup dużych) i 444 grupy elementarne (jako wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 2.360 zawodów i specjalności – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. nr 82 z dnia 17 maja 2010r, poz.537).

tj. 15% wszystkich bezrobotnych (wzrost o 0,8 pkt. procentowego). Sporą część osób bez zawodu stanowią absolwenci – 83 osoby czyli 2,4% wszystkich bezrobotnych (spadek o 0,3 pkt. procentowego). Najliczniejszą grupę zawodową spośród wszystkich bezrobotnych powiatu sępoleńskiego, podobnie jak w poprzednim roku stanowiły osoby posiadające zawód Sprzedawca, których było 432 tj. 12,3% ogółu bezrobotnych (wzrost o 2,1 pkt. procentowego). W tej grupie kobiety stanowiły 11,6% ogółu bezrobotnych (wzrost o 1,9 pkt. procentowego), a 94,7% wszystkich sprzedawców (spadek o 0,4 pkt. procentowego). Natomiast sprzedawców bezrobotnych powyżej 12 m-cy było 153 czyli 4,3% ogółu bezrobotnych (wzrost o 0,6 pkt. procentowego). Najmniej liczną grupę spośród przedstawionych w zestawieniu stanowili bezrobotni posiadający zawód Pozostali stolarze meblowi i pokrewni, których było 36 tj. 1% ogółu bezrobotnych. W tej grupie osób bezrobotnych powyżej 12 m-cy było 7 czyli 19,4%.

Do najmniej licznych zawodów w powiecie sępoleńskim, gdzie udział procentowy w ogólnej liczbie populacji bezrobotnych nie przekraczał 1% zalicza się:

- Stolarz meblowy 0,93% - 33 osoby
- Krawiec, Technik żywienia i gospodarstwa domowego 0,91% - po 32 osoby.
- Technik Rolnik, Piekarz, Cukiernik 0,88% - 31 osób.
- Szwaczka 0,82% - 30 osób.
- Technik informatyk, Malarz budowlany, Mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych 0,79% - po 28 osób.
- Sprzątaczką biurową, Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle 0,76% - po 27 osób.
- Kelner, Fryzjer 0,73% - po 26 osób.
- Tapicer, 0,71% - 25 osób

Quasi grupę tworzą zawody, w których brak jest osób bezrobotnych. Na 531 zawodów reprezentowanych w ewidencji osób bezrobotnych w Urzędzie Pracy w Sępólnie Krajeńskim na koniec 2012r., w 92 zawodach nie było zarejestrowanych bezrobotnych. Przykładowo są to zawody:

- Główny technolog
- Kierownik magazynu
- Inżynier elektryk
- Nauczyciel biologii
- Wychowawca małego dziecka
- Specjalista bankowości
- Specjalista zastosowań informatyki
- Archiwista
- Technik fizjoterapii
- Terapeuta zajęciowy
- Laborant biochemiczny
- Technik telekomunikacji
- Pracownik solarium
- Asystent nauczyciela przedszkola
- Mechanik maszyn rolniczych
- Elektromechanik pojazdów samochodowych

- Ładowacz nieczystości stałych.⁶

2.2 Struktura napływu bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Biorąc pod uwagę napływ bezrobotnych wskazać należy, że w 2012r. w powiecie sępoleńskim zarejestrowało się 4.901 osób (w analogicznym okresie 2011 roku liczba ta wynosiła 4815 rejestracji), które straciły pracę, a dokładnie tyle odnotowano rejestracji w tut. Urzędzie Pracy. Z tego 2217 osób to kobiety – co stanowi 45,2% ogółu zarejestrowanych,(spadek o 1.1 pkt procentowego w porównaniu z 2011 rokiem), natomiast 10,7% (522 osoby) ogółu zarejestrowanych stanowili absolwenci szkół (spadek o 2,4 pkt procentowego).

Na uwagę zasługuje fakt, iż rejestracji osób nie posiadających zawodu⁷ (specjalności) było najwięcej, w stosunku do innych zawodów tj. 1201 czyli 24,5% ogółu osób rejestrujących się (w 2011 roku 1200osób – 24,9%), w tym kobiet było 552 czyli 11,3% ogółu rejestrujących się (spadek o 1,4 pkt procentowego). Należy również zauważyć, że absolwentów rejestrujących się w tut. Urzędzie Pracy nie posiadających zawodu było aż 211 co stanowi 17,6% ogółu rejestrujących się w tej grupie zawodowej (w 2011 roku było to 19%). Zjawisko to oznacza, że absolwenci rejestrują się jako osoby bezrobotne mimo, że nie posiadają zawodu.

Najliczniejsze zawody, w których napływ do bezrobocia był największy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Lp.	Kod Zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					razem	kobiety
1	000000	Bez zawodu	1201	552	211	118
2	522301	Sprzedawca	414	383	35	34
3	752205	Stolarz	186	3	16	0
4	331403	Technik ekonomista	151	115	14	13
5	722204	Ślusarz	136	6	15	0
6	515303	Robotnik gospodarczy	123	51	0	0
7	711202	Murarz	74	0	1	0
8	834103	Mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych	71	0	8	0
9	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	65	0	14	0
10	512002	Kucharz małej gastronomii	62	32	15	10
11	512001	Kucharz	60	56	1	1
12	753105	Krawiec	57	56	1	1
13	752208	Stolarz meblowy	54	1	0	0

⁶ Raport T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan w końcu 2012r.

⁷ **Bezrobotny bez zawodu**– oznacza to bezrobotnego, który spełnia jednocześnie 2 warunki- nie posiada świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego w danym zawodzie oraz udokumentowanej ciągłości pracy w okresie min. 1 roku w jednym zawodzie. (Objaśnienia do załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności").

14	314207	Technik rolnik	51	19	4	1
15	351203	Technik informatyk	50	13	13	2
16	751204	Piekarz	48	8	3	0
17	723105	Mechanik samochodów osobowych	46	0	0	0
18	751201	Cukiernik	45	21	4	4
19	422402	Technik hotelarstwa	44	40	11	11
20	753402	Tapicer	44	1	2	0
21	931301	Robotnik budowlany	44	0	0	0
22	311504	Technik mechanik	40	0	5	0
23	713102	Malarz budowlany	40	10	0	0
Ogółem napływ we wszystkich zawodach			4901	2217	522	295

Źródło: Raport T-II/P-2 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Na koniec 2012 roku odnotowano także 19 zawodów (w 2011 – 30 zawodów) w napływie do bezrobocia reprezentowanych wyłącznie przez absolwentów:

- Logistyk
- Inżynier automatyki i robotyki
- Inżynier elektroenergetyk
- Inżynier elektryk
- Inżynier telekomunikacji
- Architekt
- Inżynier geodeta – fotogrametria i teledetekcja
- Ratownik medyczny specjalista
- Farmaceuta – farmacja apteczna
- Nauczyciel plastyki
- Pedagog szkolny
- Koordynator projektów unijnych
- Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu
- Specjalista do spraw stosunków międzynarodowych
- Prawnik legislator
- Specjalista pracy socjalnej
- Dziennikarz
- Technik mechanik okrętowy
- Plastyk.⁸

Jak widać są to prawie wyłącznie zawody z 2 i 3 grupy wielkiej, a więc z wykształceniem wyższym i średnim.

⁸ Raport T-II/P-2 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r

2.3 Ranking grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Największe wskaźniki długotrwałego bezrobocia w powiecie sępoleńskim w 2012r. odnotowano w następujących grupach zawodowych (uszeregowane od najwyższego do najniższego wskaźnika $W_{d,II}^k$) – wskaźnik ten dotyczy jedynie osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12, a nie wszystkich długotrwałe bezrobotnych:

Tabela 3. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,II}^k$)
95	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	1,0000
44	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,6000
53	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,5556
63	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,5000
73	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4375
94	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,4286
91	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,3878
52	Sprzedawcy i pokrewni	0,3516
51	Pracownicy usług osobistych	0,3375
61	Rolnicy produkcji towarowej	0,3333
33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3175

Źródło: Raport T-II/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałego bezrobocia w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Jak wynika z tego zestawienia największy udział długotrwałe bezrobotnych jest w grupie zawodów o kodzie **95** gdzie na 1 bezrobotnego 1 jest długotrwałe bezrobotny, ale te grupy nie są reprezentatywne, pokazują natomiast sposób patrzenia na tą kategorię; analogicznie - kod **44** 5/3, kod **53** 9/5, kod **63** 4/2, kod **73** 16/7, kod **94** 14/6, kod **91** 49/19, kod **52** 475/167, kod **51** 323/109, kod **61** 72/24, kod **33** 126/40.

2.4 Osoby poprzednio pracujące, pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów w 2012 roku.

Zgodnie z załącznikiem 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w końcu 2012r. w ewidencji osób bezrobotnych PUP Sępólno Krajeńskie pozostawało 843 osoby poprzednio pracujące, pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy (24%

ogółu bezrobotnych) z czego 569 osób stanowiły kobiety co stanowi 67,5% bezrobotnych w tej grupie.

W PUP Sępólno w końcu 2012r. bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy najczęściej legitymowali się zawodami: sprzedawca (153 osoby), Robotnik gospodarczy (39 osób), Kucharz (25 osób), Technik ekonomista (22 osoby).

Niewątpliwie ważnym parametrem obrazującym zjawisko długotrwałego bezrobocia jest tzw. **wskaźnik długotrwałego bezrobocia**. Wskaźnik ten obrazuje, jaką część osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie stanowią osoby poprzednio pracujące pozostające w ewidencji powyżej 12 miesięcy.

Tabela 4. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 1 roku	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
421103	Kasjer bankowy	4	3	75,00
816030	Operator urządzeń przetwórstwa ryb	4	3	75,00
722301	Frezer	3	2	66,67
712204	Posadzkarz	5	3	60,00
834101	Kierowca ciągnika rolniczego	17	10	58,82
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	16	9	56,25
331301	Księgowy	16	8	50,00
712601	Hydraulik	8	4	50,00
611310	Ogrodnik- uprawy pod osłonami	4	2	50,00
613003	Rolnik	15	7	46,67
513101	Kelner	26	12	46,15
514101	Fryzjer	26	12	46,15
816005	Operator urządzeń do obróbki surowca mleczarskiego	13	6	46,15
753105	Krawiec	32	14	43,75
941201	Pomoc kuchenna	14	6	42,86
911207	Sprzątaczką biurowa	27	11	40,74
233006	Nauczyciel historii	5	2	40,00

235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	10	4	40,00
325402	Technik masażysta	5	2	40,00
512001	Kucharz	66	25	37,88
932101	Pakowacz	14	5	35,71
522301	Sprzedawca	432	153	35,42
753303	Szwaczka	29	10	34,48
611306	Ogrodnik terenów zieleni	6	2	33,33
311504	Technik mechanik	15	5	33,33
331403	Technik ekonomista	70	22	31,43
752208	Stolarz meblowy	33	10	30,30
515303	Robotnik gospodarczy	129	39	30,23
751201	Cukiernik	31	9	29,03
741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	14	4	28,57
711202	Murarz	67	18	26,87
334306	Technik administracji	15	4	26,67
751105	Rzeźnik-wędliniarz	23	6	26,09
751204	Piekarz	31	8	25,81
314207	Technik rolnik	31	8	25,81
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	32	8	25,00
523002	Kasjer handlowy	12	3	25,00
611303	Ogrodnik	8	2	25,00
711401	Betoniarz	8	2	25,00

Źródło: Opracowanie własne PUP Sępólno Krajeńskie 2013 na podstawie załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności"

2.5 Struktura napływu bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim w 2012 r.

Analizując zjawisko bezrobocia uwagę należy zwrócić na liczbę osób rejestrujących się w urzędzie pracy ze względu na rodzaj działalności⁹ ostatniego miejsca pracy. Te dane ukazują grupy zawodowe dotknięte największym spadkiem

⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r. nr 251, poz. 1885 z późn. zm.).

zatrudnienia w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Poniższa tabela ilustruje sekcje PKD, w których napływ bezrobotnych był największy:

Tabela 5. Bezrobotni oraz struktura bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Sekcja PKD	Bezrobotni	
	zarejestrowani w 2012r.	udział w %
Przetwórstwo przemysłowe	888	21,44
Działalność nie zidentyfikowana	753	18,18
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	746	18,02
Budownictwo	416	10,05
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	261	6,30
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	255	6,16
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	171	4,13
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	108	2,60
Transport i gospodarka magazynowa	101	2,44
Razem zarejestrowani	4141	100

Źródło: Raport T-II/P-9 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie sępoleńskim w 2012r. i Raport T-II/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Jak wynika z powyższego zestawienia w 2012 roku zarejestrowało się w Urzędzie Pracy 4141 osób (o 165 osób więcej niż w analogicznym okresie 2011r.). Największy napływ osób bezrobotnych tracących zatrudnienie, ze względu na rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy odnotowano w *przetwórstwie przemysłowym* – 21,44% ogółu napływu do bezrobocia (888 osób). Najmniejszy zaś napływ bezrobotnych w omawianej kategorii dotyczył takich sekcji PKD jak: .

- Gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby - 6 osób.
- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 15 osób.
- Informacja i komunikacja – 16 osób
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją - 23 osoby.

W 2012 roku wystąpiły również sekcje PKD w której nie odnotowano napływu osób bezrobotnych i były to: Organizacje i zespoły eksterytorialne oraz Górnictwo i wydobywanie.¹⁰

¹⁰ Raport TII/P-9 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie sępoleńskim w 2012r. i Raport TII/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie sępoleńskim w 2012r.

3. ANALIZA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).

3.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Przyglądając się rankingom oraz strukturze wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej należy pamiętać, że dla pośrednictwa pracy jest to kluczowa informacja, również bardzo cenna dla szukających pracy. Dlatego ważne jest, aby prawidłowo określić (nazwać) wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. W tym miejscu „stykają” się oferujący pracę oraz pośrednicy pracy, i to głównie od nich zależy prawidłowe sformułowanie i nazwanie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Bardzo pomocnym narzędziem w tym względzie są przepisy dotyczące klasyfikacji zawodów.

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kraj. otrzymał do realizacji łącznie 1814 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (o 375 ofert więcej w porównaniu z analogicznym okresem 2011 roku) w tym:

- Zatrudnienie lub inna praca zarobkowa: 952
- Miejsca aktywizacji zawodowej: 862

Z 1814 zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 1214 z nich były to miejsca subsydiowane. Do miejsc subsydiowanych zalicza się wszystkie miejsca aktywizacji zawodowej, takie jak: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz miejsca zatrudnienia subsydiowanego w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego.

Wśród zgłoszonych do realizacji wolnych miejsc pracy do największych ilościowo grup zawodów zalicza się m.in.:

Tabela 6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2012r.
515303	Robotnik gospodarczy	443
522301	Sprzedawca	164
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	154
931203	Meliorant	116
931301	Robotnik budowlany	47
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	35
432103	Magazynier	34
752290	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	32
753303	Szwaczka	31
911207	Sprzątaczką biurowa	29

Źródło: Raport T-II/P-3 Oferty pracy według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Analizując oferty pracy według zawodów należy zwrócić uwagę na dużą przewagę ofert w zawodzie Robotnik gospodarczy nad pozostałymi ofertami pracy. Oferty dla robotnika gospodarczego stanowiły 24,4% wszystkich ofert zgłoszonych w tut. Urzędzie Pracy (w 2011 roku 23,3%). Niewątpliwie na taką sytuację wpływ miały subsydiowane formy aktywizacji bezrobotnych, w tym roboty publiczne organizowane przez tut. Urząd Pracy. Wolne miejsca pracy w zawodzie Sprzedawca stanowiły drugą pod względem liczebności grupę ofert – 9% wszystkich wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Można wysunąć tezę, że osoby pracujące w tym zawodzie nie wiążą się z nim na stałe, następuje pewna stała wymiana kadr. Wiąże się to mnogością podmiotów gospodarczych kończących swoją działalność, a na ich miejsce powstających nowych punktów.

Do najmniej licznie zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2012 r. należały m.in. zawody: (po jednej ofercie pracy, których było 78):

- Główny księgowy.
- Kierownik magazynu
- Inżynier elektroenergetyk.
- Farmaceuta- farmacja apteczna.
- Nauczyciel nauczania początkowego.
- Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy.
- Technik budownictwa.
- Technik mechanik.
- Technik leśnik.
- Pośrednik finansowy.
- Pracownik socjalny.
- Pracownik informacji turystycznej
- Listonosz.
- Technik usług kosmetycznych.
- Strażak.
- Strażnik leśny.
- Kamieniarz.
- Hydraulik.
- Blacharz samochodowy.
- Tokarz w metalu.
- Piekarz.
- Kierowca ciągnika siodłowego.
- Operator suwnic (suwnicowy).
- Ładowacz.
- Dozorca.
- Parkingowy.¹¹

¹¹ Raport T-II/P-3 Oferty pracy według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.

3.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej oraz struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności w powiecie sępoleńskim w 2012 r.

Inne spojrzenie na wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej daje struktura zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności gospodarczej (PKD). Wynika z niej, że największe skupienie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej występowało w sekcjach:

- *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* 321 wolnych miejsc pracy tj. 17,7% .
- *Przetwórstwo przemysłowe* 302 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej tj. 16,6% wszystkich zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* 298 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. 16,4% .¹²
- *Opieka zdrowotna i pomoc społeczna* 239 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. 13,2%.

Tabela 7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej oraz struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności gospodarczej w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Sekcja PKD	Oferty pracy	
	zgłoszone w 2012 r.	udział w %
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	321	17,7
Przetwórstwo przemysłowe	302	16,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	298	16,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	239	13,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	207	11,4
Budownictwo	103	5,7
Edukacja	85	4,7
Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	81	4,5
Transport i gospodarka magazynowa	41	2,3
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	34	1,9

Źródło: Raport T-II/P-9 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie sępoleńskim w 2012r. i Raport TII/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie sępoleńskim w 2012r.

¹²Raport T-II/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie sępoleńskim w 2012 r.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW.

Monitorowanie bezrobocia pod kątem zawodów deficytowych i nadwyżkowych staje się konieczne, gdyż zjawisko to jest bardzo płynne tzn. w ciągu roku do urzędu pracy wpływa pewna liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (nie do przewidzenia w stu procentach), z różną intensywnością i w różnych okresach w ciągu roku. Jest to związane ze zjawiskiem sezonowości oraz wieloma innymi czynnikami występującymi w gospodarce, na które przedsiębiorcy reagują jak swoistego rodzaju barometr. Z drugiej strony bardzo podobnie zachowują się bezrobotni tzn. w ciągu roku występują spadki i wzrosty liczby zarejestrowanych, i te dynamiki występują z różną intensywnością. A zatem aby sprawnie i prawidłowo opisać to zjawisko konieczne staje się monitorowanie bezrobocia pod kontem deficytu lub nadwyżki w zawodach.

Zjawisko deficytu lub nadwyżki w poszczególnych zawodach odnosi się do średniej miesięcznej liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym zawodzie oraz do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w. ($W_{n,II}^k$)¹³. Aby prawidłowo zrozumieć opisywaną kategorię należy wyjaśnić pojęcia zawodu deficytowego i nadwyżkowego:

- przez zawód **deficytowy** – należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie,
- przez zawód **nadwyżkowy** – należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie¹⁴.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku $W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe, $0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy) i $W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe¹⁵.

4.1 Zawody deficytowe w powiecie sępoleńskim w 2012r.

W powiecie sępoleńskim w 2012 roku odnotowano 39 zawodów deficytowych co stanowiło 6,4% wszystkich zawodów. Największe deficyty zawodów (z pominięciem deficytów maksymalnych) zaobserwowano w następujących grupach zawodowych:

¹³ *Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Warszawa 2003, s.10,11.

¹⁴ Tamże, op. cit., s. 6.

¹⁵ Tamże, op. cit., s. 11.

Tabela 8. Zawody deficytowe z uwzględnieniem liczby bezrobotnych i zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie sępoleńskim w 2012 r.

Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywność i deficytu zawodów ($W_{n,II}^k$)	Średnia miesięczna liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2012 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012r.
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	8,0000	0,6667	0,0833
343901	Animador kultury	4,5000	0,7500	0,1667
711601	Brukarz	4,3333	1,0833	0,2500
234202	Wychowawca małego dziecka	4,0000	0,3333	0,0833
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	3,6667	1,8333	0,5000
515303	Robotnik gospodarczy	3,6016	36,9167	10,2500
514202	Kosmetyczka	3,0000	0,2500	0,0833
753202	Krojczy	3,0000	0,2500	0,0833
722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2,5000	0,4167	0,1667
325905	Opiekunka dziecięca	2,1667	1,0833	0,5000
621002	Robotnik leśny	2,1429	1,2500	0,5833
216601	Grafik komputerowy DPT	2,0000	0,1667	0,0833
325301	Optyk okularowy	2,0000	0,1667	0,0833
325907	Terapeuta zajęciowy	2,0000	0,3333	0,1667
351302	Operator sprzętu komputerowego	2,0000	0,1667	0,0833
532901	Pomoc apteczna	2,0000	0,1667	0,0833
722205	Ślusarz galanterii metalowej	2,0000	0,1667	0,0833
332203	Przedstawiciel handlowy	1,7143	1,0000	0,5833
711402	Betoniarz-Zbrojarz	1,6000	0,6667	0,4167
264201	Dziennikarz	1,5000	0,2500	0,1667
723308	Mechanik maszyn rolniczych	1,5000	0,5000	0,3333
814104	Wulkanizator	1,5000	0,2500	0,1667
711401	Betoniarz	1,4444	1,0833	0,2500
432103	Magazynier	1,3600	2,8333	2,0833
751104	Rozbieracz - wykrawacz	1,3333	0,3333	0,2500
234201	Nauczyciel przedszkola	1,2000	0,5000	0,0833
431101	Asystent do spraw księgowości	1,1429	0,6667	0,5833

Źródło: Raport T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2012r.,

Dane zawarte w tabeli 8 przedstawiają deficytowe grupy zawodów w Urzędzie Pracy w Sępólnie Kraj., gdzie najwyższe wartości wskaźnika intensywności deficytu zaobserwowano w zawodach:

- Pracownik ochrony fizycznej bez licencji – 8,0 (średnio miesięcznie na 0,6667 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przypadało 0,0833 bezrobotnych w tej grupie zawodów czyli pokrycie zapotrzebowania na pracę wyniosło 12,5%),
- Animador kultury – 4,5 (analogicznie 0,7500/0,1667, pokrycie zapotrzebowania 22,2%),

- Brukarz – 4,3 (analogicznie 1,08330/0,2500, pokrycie zapotrzebowania 23,1%),
- Wychowawca małego dziecka – 4,0 (analogicznie 0,3333/0,0833, pokrycie zapotrzebowania 25%).

Wystąpiła też grupa 64 zawodów (10,4% wszystkich zawodów), gdzie wartość wskaźnika deficytu zawodów osiągnęła poziom maksymalny tzn. wystąpiły oferty pracy w danym zawodzie lecz nie było na nie kandydatów posiadających taki zawód. Znalazły się tu m.in.:

- Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani – 14 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- Instruktor amatorskiego ruchu turystycznego, Sortowacz surowców wtórnych- 6 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- Pomocnik biblioteczny, sprzedawca w branży spożywczej, Stolarz galanterii drzewnej,- po 5 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- Laborant biochemiczny, Bibliotekarz, - po 4 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.
- Technik inżynierii środowiska i melioracji, Spedytor, Opiekun osoby starszej, Instruktor dyscypliny sportu, Operator wprowadzania danych, Pracownik wylęgarni drobiu, Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej, Ładowacz nieczystości stałych - po 3 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.
- Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy, Nauczyciel biologii, Nauczyciel chemii, Pozostały średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowani, Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, Hodowca drobiu, Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, Pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni, Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni, Operator maszyn i urządzeń odlewniczych, Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani, Pomoc krawiecka, - po 2 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.¹⁶

W przypadku 36 pozostałych zawodów zgłoszono tylko jedno wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej, tak więc nie możemy mówić tutaj o zdecydowanym deficycie siły roboczej.¹⁷

¹⁶ Raport T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2012 r.

¹⁷ Tamże

4.2 Zawody nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2012r.

W powiecie sępoleńskim spośród 613 zawodów, które posiadali bezrobotni w 2012 roku wystąpiło łącznie 490 zawodów nadwyżkowych (79,9% wszystkich zawodów). Największe nadwyżki zawodów (z pominięciem wartości zerowych) zaobserwowano w następujących grupach zawodowych:

Tabela 9. Zawody nadwyżkowe z uwzględnieniem liczby bezrobotnych i zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie sępoleńskim w 2012 r.

Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywność i nadwyżki zawodów ($W_{n,II}^k$)	Średnia miesięczna liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2012r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012r.
235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,8571	1,0000	1,1667
513101	Kelner	0,8261	1,5833	1,9167
722303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,8000	0,3333	0,4167
411201	Sekretarka	0,7500	0,2500	0,3333
832202	Kierowca samochodu dostawczego	0,7500	0,2500	0,3333
962906	Woźny	0,7500	0,2500	0,2500
341204	Opiekunka środowiskowa	0,7059	1,0000	1,4167
331203	Referent (asystent) bankowości	0,6667	0,1667	0,2500
711502	Cieśla szalunkowy	0,6667	0,1667	0,2500
712101	Dekarz	0,6667	1,0000	1,5000
832203	Kierowca samochodu osobowego	0,6667	0,3333	0,5000
523002	Kasjer handlowy	0,6429	0,7500	1,1667
611306	Ogrodnik terenów zieleni	0,6000	0,2500	0,4167
814206	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	0,6000	0,2500	0,4167
941201	Pomoc kuchenna	0,6000	0,5000	0,8333
711501	Cieśla	0,5714	0,3333	0,5833
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	0,5385	0,5833	1,0833
121101	Główny księgowy	0,5000	0,0833	0,1667
215101	Inżynier elektroenergetyk	0,5000	0,0833	0,1667
515102	Intendent	0,5000	0,0833	0,1667
711904	Robotnik rozbiórki budowli	0,5000	0,0833	0,1667
722301	Frezer	0,5000	0,0833	0,1667
741201	Elektromechanik	0,5000	0,2500	0,5000
834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,5000	0,0833	0,1667
932901	Konserwator części	0,5000	0,0833	0,1667
411004	Technik prac biurowych	0,4500	0,7500	1,6667
332302	Zaopatrzeniowiec	0,4000	0,1667	0,4167
818205	Palacz kotłów centralnego ogrzewania wodnych rusztowych	0,4000	0,1667	0,4167
522301	Sprzedawca	0,3961	13,6667	

931205	Robotnik drogowy	0,3750	0,2500	0,6667
--------	------------------	--------	--------	--------

Źródło: Raport T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2012r..

Dane zawarte w tabeli 9 przedstawiają nadwyżkowe zawody o wskaźniku intensywności nadwyżki najbliższym równowadze na rynku pracy tzn. 1. Najbliższe równowadze w 2012r. były następujące zawody:

- Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych – 0,8571 (średnio miesięcznie na 1,0000 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przypadają 1,1667 bezrobotnych czyli pokrycie zapotrzebowania na pracę wyniosło 116,7%),
- Kelner – 0,8261 (analogicznie 1,5833/1,9167 - pokrycie zapotrzebowania 121,1%),
- Operator maszyn do obróbki skrawaniem – 0,8000 (0,3333/0,4167, pokrycie zapotrzebowania na pracę 125%).

Była też grupa 409 zawodów gdzie wskaźnik nadwyżki zawodów był równy „0” tzn. nie wystąpiły wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym zawodzie, ale odnotowano pewną liczbę bezrobotnych posiadający taki zawód. Najliczniejsze w tej grupie były:

- Bez zawodu – Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych – 100.
- Technik ekonomista – analogicznie 12,5833 bezrobotnych.
- Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych – 5,9167 bezrobotnych.
- Cukiernik – 3,7500 bezrobotnych.
- Technik hotelarstwa – 3,6667 bezrobotnych.
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego – 3,1667 bezrobotnych.
- Rzeźnik - wędliniarz - 2,0833 bezrobotnych.¹⁸

4.3 Zawody zrównoważone w powiecie sępoleńskim w 2012r.

Według kryteriów przyjętych w *Zaleceniach metodycznych do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych* równowagę pod względem podaży siły roboczej i popytu na nią wykazują zawody, których wskaźnik $W_{n,l}^k$ waha się w granicach od 0,9 do 1,1, których w 2012 roku odnotowano 20. Wartość równą 1 zaobserwowano w 17 zawodach do których zaliczyć można m.in:

- Kierownik działu produkcji.
- Logistyk.
- Laborant chemiczny.
- Kosztorysant budowlany.
- Barman.
- Pracownik solarium.
- Technik usług kosmetycznych.

¹⁸ Raport T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2012 r.

- Sprzedawca w stacji paliw.
- Lakiernik wyrobów drzewnych.
- Ładowacz.
- Dozorca.¹⁹

¹⁹ Tamże.

5. WNIOSKI:

Podsumowując wyniki powyższej analizy z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sępoleńskim w 2012 roku można zauważyć następujące tendencje na rynku pracy powiatu sępoleńskiego:

- W końcu 2012 zanotowano 3515 zarejestrowanych bezrobotnych, a stopa bezrobocia wyniosła 25,1%. W porównaniu do analogicznego okresu 2011 roku odnotowano spadek o 0,7pkt procentowego.
- Podobnie jak w poprzednich latach niepokojącą tendencją jest utrzymująca się na wysokim poziomie liczba osób długotrwale bezrobotnych. W 2012 roku stanowili oni 50,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (1782 osoby). Odnotowano tutaj niewielki spadek w porównaniu do analogicznego okresu 2011 roku o 1,3pkt procentowego (1862 osoby).
- Zdecydowaną większość osób bezrobotnych stanowią osoby zamieszkałe na wsi w 2012 roku było to 59,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (2077 osób), a w 2011 60,2% (2168 osób).
- W 2012 roku w strukturze bezrobotnych według zawodów odnotowano 18,7% osób bez zawodu (659 osób). Uwidoczniła się tutaj wyraźnie tendencja spadkowa w porównaniu z rokiem 2011 (23,3%- 841 osób) o 4,6 pkt procentowego.
- Największe liczba bezrobotnych- podobnie jak w poprzednich latach odnotowano w takich zawodach jak: sprzedawca, robotnik gospodarczy, stolarz i ślusarz.
- W 2012 roku w PUP w Sępólnie Krajeńskim zarejestrowało się 4901 osób (w 2011 4815 osób) z czego zarówno w 2012 jak i 2011 roku 25% z nich stanowiły osoby bez zawodu. Kolejną liczną grupę zawodów stanowili sprzedawcy (8,5%) oraz stolarze (3,8%).
- Analizując strukturę napływu bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim można na przestrzeni kilku lat zauważyć utrzymującą się tendencję - według sekcji PKD największy napływ odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (w latach 2009 -2012 – na poziomie oscylującym w granicach 21-25%).
- W 2012 roku zgłoszono do PUP w Sępólnie Krajeńskim 1814 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej – odnotowano tutaj wzrost o 26% w

porównaniu z analogicznym okresem 2011 roku (1439 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej).

- Spośród zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej niemal 67% z nich stanowiły oferty subsydiowane.
- W 2012 roku z 613 zawodów odnotowano 39 zawodów deficytowych. Najwyższy wskaźnik deficytu odnotowano w zawodach: Pracownik ochrony fizycznej bez licencji, Animator kultury, Brukarz, Wychowawca małego dziecka
- 10,4% wszystkich zawodów w 2012 roku (w 2011- 12,6%) stanowiły zawody gdzie wartość wskaźnika deficytu osiągnęła poziom maksymalny tzn. wystąpiły oferty pracy w danym zawodzie, lecz nie było kandydatów posiadających taki zawód.
- Niemal 80% zawodów (490) stanowiły w 2012 roku zawody nadwyżkowe – dla porównania w 2011 roku zawody nadwyżkowe stanowiły 76,7% wszystkich zawodów.

6. ANEKS TABELARYCZNY

1. Największe grupy bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan na koniec 2012 r.
2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012r.
3. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie sępoleńskim w 2012r.
4. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w powiecie sępoleńskim w 2012r.
5. Bezrobotni oraz struktura bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim w 2012r.
6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2012 r.
7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej oraz struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności gospodarczej w powiecie sępoleńskim w 2012 r.
8. Zawody deficytowe z uwzględnieniem liczby bezrobotnych i zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie sępoleńskim w 2012 r.
9. Zawody nadwyżkowe z uwzględnieniem liczby bezrobotnych i zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie sępoleńskim w 2012 r.